

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta . . . . . 13.—
za četrt 6-50
za en mesec 2-20
za Nemčijo celoletno . 29.—
za ostalo inozemstvo . 35.—

V upravnistvu:

Za celo leto naprej . K 22-40
za pol leta 11-20
za četrt 5-80
za en mesec 1-90
S pošiljanjem na dom stane na
mesec 2 K. Posamezne št. 10 v.

SLOVENECE

Inserati:

Enostolpna petstvrsta (72 mm):
za enkrat . . . . . po 15 v
za dvakrat 13
za trikrat 10
za več kot trikrat . . . 9

V reklamnih noticah stane
enostolpna garmondvrsta
30 vinarjev. Pri večkratnem
objavljanju primeren popust.

Izhaja:

vsak dan, izvenredno nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Sprejema naročila, inserate in reklamacije. —
Upraviškega telefona št. 188. —

Današnja številka obsega 6 strani.

Pred kulturnim bojem na Ogrskem.

Ljubljana, 13. julija 1910.

Dr. Krek je ob Khuenovi zmagi v ogrski državni zbor rekel piscu teh vrst, da se boji kulturnega boja na Ogrskem, s katerim bi nekdanji hrvaški trinov odvrnil pozornost od radikalnih mažarskih zahtev. Najkomodnejše za liberalca je, da vprizori takozvano »protifarško gonjo« in kulturen boj. Khuen je, kakor znano, zmagal s pomočjo judov, ki jih je seveda podkupil, a dejstvo je, da vlada na Ogrskem jud. In kakor povsod, se tudi na Ogrskem cede judu sline po cerkvenem premoženju, ker zna, da bi pri kakem zaplenjenju cerkvenega premoženja največji dobiček prišel v nikdar dovolj nabasane judovske bisage. Prazni bi seveda tudi ne ostali liberalni generali in tudi ne morebiti »čisti« voditelji opozicije.

Prej, kakor smo pričakovali, so se uresničile dr. Krekove domneve. Khuen je že zaropotal. Stvar je sledeča:

Kaloški nadškof Varosy je v pastirskem pismu proglasil boromejsko encikliko. Judovsko časopisje poroča, da so zaradi proglasitve enciklike časnikarji v ponedeljek nahrulili ministrskega predsednika Khuena in ga vprašali, če zna, da je kaloški nadškof Varosy objavil encikliko. Khuen jim je odgovoril, da mu ni nič znanega, da se je enciklika publicirala in da ni imel prilike se prepričati, če je res, da je bila enciklika proglašena. Nato je pa rekel, da bi najodločnejše grajal proglasitev enciklike in da bi proglasitve ne gledal mirno in da je trdno sklenil, da prepreči vsak poizkus, motiti verski mir. Nato se je informiral pri voditelju ogrskih protestantov, tajnem svetniku Mihaelu Zsilinskemu, kako stališče da zavzamejo protestanti.

Khuenova izjava je povzročila, da se namerava staviti v današnji seji ogrske zbornice z ozirom na boromejsko encikliko interpelacija. Ogrska ljudska stranka izjavlja, da je nadškof Varosy pred več kakor enim mesecem duhovščini po okrožnici objavil encikliko. Naglašajo, da nadškof ni kršil ne cerkvenih in ne državnih postav, če je ukazal, da se enciklika proglasi zdaj.

Judovsko časopisje se seveda grozno veseli, ker je Khuen začutil potrebo,

da igra na stara leta vlogo »kulturnega borilca«. Hvalijo in hujskajo Khuena, naj pokaže katoliški cerkvi svojo pest in ga opozarjajo, da velja na Ogrskem jus placeti, ki določa, da smejo škofje izdajati pastirske liste in svoje odredbe le, če jim pritrdi vlada. Jus placeti je veljal tudi v Avstriji v jožefinski in pojožefinski dobi, a so ga odpravili po letu 1850. in si ga niso upali vpeljati tudi liberalci, a na Ogrskem baje še obstoja in je vlada zato soodgovorna za vsako cerkveno odredbo. Hujskajo Khuena, naj se le posluži sile proti cerkvi in Khuen jih bo najbrže ubogal.

Stojimo pred važno dobo za katoličane, pred dobo novega kulturnega boja. Liberalno ogrsko stranko vodijo judje in kalvinisti, ki zvesto vse store, kar zahtevajo v ogrskem velikem orientu organizirani framazoni. Na Ogrskem vlada zdaj tista stranka, ki je uvedla na Ogrskem civilni zakon, zato bi se prav nič ne čudili, če porabi liberalna ogrska stranka zopet ji ugoden položaj za to, da izvede ločitev cerkve od države, tako ločitev, ki bi cerkev še bolj vkovala, kakor je že vkovala na Ogrskem.

Na Ogrskem manjka močne, vso deželo obsegajoče politične organizacije katoličanov, a nekaj junakov je pa le, ki ne bodo molčali, marveč ki bodo šli odločno v boj za prava katoličanov. Mogoče, da v »Marijinem kraljestvu« ravno katoličane izzivajoče postopanje nekdanjega hrvaškega krvnika, sedanjega ogrskega ministrskega predsednika Khuena podžge vse, ki so dobrega srca in ki ne bodo trpeli, da zatira framazonski jud in kalvinec katoličane in ogoljufa vladno, če bo tirala kulturni boj iz političnih razlogov tako daleč, kakor je bil pritiran na Francoskem in na Španskem.

V boju se bistre pojmi, čistijo se značaji. Voda, ki stoji, se osmradi. Sili mora slediti protidoppor. V boju, ki se zdaj pričenja v Marijinem kraljestvu proti svobodi katoličanov, proti svobodi škofov, bodo gotovo zmagali katoličani, dasi tudi ne takoj, ker božji milini sicer meljejo počasi, a meljejo zato sigurno!

Za jugoslovansko stvar.

V seji proračunskega odseka dne 4. julija t. l. je govoril češki poslanec Choc o laškem vseučiliškem vprašanju in o stališču nasproti slovenskim vseučiliškim zahtevam. Povdarjal je,

da je bilo razmerje Čehov do Italijanov že od nekdanj prijateljsko (za časa Karla IV. in pozneje do 17. stoletja). Čehi so bili odločno za laško vseučiliško vprašanje, seveda pod pogojem, da se dá tudi Slovanom, zlasti Jugoslovanom, kar jim gre.

Italijani pa so se spravili z Nemci in ne privoščijo Jugoslovanom, kar zahtevajo sami. Tu pa se ne more pričakovati, da bodo Jugoslovani trpeli posledice nemško-laške sprave in potrpežljivo držali roke križem.

Slovenske zahteve so popolnoma pravične in še preveč skromne. Davno je bila upravičena zahteva reciprocitete pravnih izpitov na zagrebškem vseučilišču in še preveč skromna je zahteva, da se naj z ustanovitvijo docentur v Pragi in Krakovu zagotovi v teku petih let ustanovitev slovenske pravne fakultete. In tudi nadaljnje slovenske zahteve, namreč slovenske ljudske šole v Trstu in okolici, trgovska šola v Trstu, gimnazije v Trstu in Gorici so upravičene in še preveč skromne. Država je vendar dolžna ustreči tem zahtevam. Ako se učna oblast obotavlja to izpolniti, kdo se more čuditi, ako gredo Slovenci končno v boj. Saj so cela desetletja služili vladam in sicer vsaki vladi. In ako niso bili naravnost v vladni stranki, niso delali vladam nikdar težav. Zahtevati za svoj narod sistematično in zadostno šolstvo ni torej samo njihova pravica, ampak je tudi njihova dolžnost kot ljudskih poslancev.

Vse to dobro čuti klub čeških agrarnih poslancev in naš klub. Zato pa ne moremo soglašati s stališčem češke katoliške narodne stranke, označenem v včerajšnjem »Čechu«, ki pravi, da vlada trdno stoji in da slovenska obstrukcija že zato ni upravičena, ker so Slovenci sami predlagali lansko leto, da se naj obstrukcija odstrani. Tudi ni res, da se nobena vlada ne sme umakniti obstrukciji. Kar se tiče obstrukcije, je sicer res, da se vlada ni rada umikala slovenski obstrukciji, to pa zato, ker slovenska obstrukcija še ni nikdar vztrajala v boju, kakor je vztrajala nemška obstrukcija, kateri se je n. pr. umaknil Baden. Treba je samo v odporu vztrajati in se spustiti v boj ne samo enkrat, ampak vedno iznova in iznova in gotovo bi Slovani strli sedanjí protislovanski sistem.

Tudi interview dr. Kramača v včerajšnjem listu »Neues Wien. Tagblatt« ne pojasni zadostno političnega mišljenja na Češkem glede jugoslovanskega

boja. Zlasti ni resnica, da bi ta napad Slovencev ne bil naperjen proti Bienerthovemu kabinetu, kakor pravi dr. Kramač, ampak da se je treba omejiti samo na pobijanje takozvanega vladnega finančnega načrta. Mi razumemo stvar tako, da je treba delati za poraz vlade tukaj kakor tam. Dr. Kramač pravi na koncu svojega članka, da bo morda enkrat pri nas vendar boljše! Mi imamo tudi to nado, toda moramo vendar enkrat začeti tudi delati, da pride do tega. In ako hočemo v tej državi spreminiti sistem, moramo vendar najprej pobijati vladno, ki tako krčevito drži ta sistem. Kdor pa drži Bienerthovo vladno, ta se gotovo ne trudi za izpremembo sistema.

Ker torej smatramo boj Slovencev za njihove kulturne zahteve ne le kot kulturni boj, temveč tudi kot politični boj proti neprijazni vladi, gremo tudi mi Slovincem na pomoč v vseh njihovih zahtevah. Storimo to tem raje, čimbolj je očitno, da vodijo Slovenci v tem boju pravzaprav boj vsega južnega slovanstva v tej državi. Pomislimo pred vsem, koliko je Jugoslovanov po aneksiji Bosne! Slovencev je v tej državni polovici 1.200.000, Srbohrvatov je tukaj okoli 640.000, na Hrvaškem 2.800.000, v anektirani Bosni in Hercegovini pa je 1.600.000 Srbov in Hrvatov, tako da je v naši monarhiji v celem okoli 6.300.000 Jugoslovanov. In to število Jugoslovanov moramo vendar vzeti za podlago pri zahtevi jugoslovanske univerze. Bosno anektirati in ne skrbeti za sistematično in potrebno šolstvo, je zelo komodno stališče. Prečitajte, prosim, skupni državni proračun in najdete tam, da je skupna vlada za svojega tridesetletnega gospodarstva ustanovila v Bosni samo tri v proračunu nezadostno dotirane gimnazije: v Sarajevu, Mostaru in Dolnji Tuzli, eno nezadostno dotirano realno v Banjaluki in učiteljske, dotirano s smešno malim zneskom 49.000 kron. Končno je tam samo ena trgovska šola v Sarajevu. Umetniško - industrijske delavnice v Sarajevu, Livnu in Loči donajajo sicer deželni upravi denar, ravnotako deželnaерна predilnica za preproge, fese itd., toda njih uprava ni pred vsem v službi narodne omike. Slabe so tudi obrtne šole v Sarajevu in Mostaru. Sploh so stroški za šolstvo v Bosni in Hercegovini preveč neznatni in je torej treba zgraditi za Jugoslovane popolno, sistematično, narodno,

LISTEK.

Dejle z bliseri.

Angleško spisal H. Rider Haggard. — Prevel J. M.

(Dalje.)

Trgovca zmaže z glavo in reče: »Meni je prav vseeno, samo da bi ne ošlo neredov v škodo moji trgovini. Sploh pa je on dober kralj, ker skrbi za to, da se denar izdaja in troši; za to so pač kralji — v Judeji — kjer so le kakor peresja, ki se z njimi igra dihi cesarjev. Toda glej!«

Pri teh besedah se prikaže na stopnicah vojak, ki je množici nekaj nanačil, nakar se je začelo glasno vzdinovanje.

»Tvoja želja se je izpolnila,« reče Amram, »Herod je mrtev ali pa umira. Ker je njegov sin še cel otrok, nam bo vladal kak tatinski rimski prokurator, ki bo imel žep kakor vrečo brez dna. Oni vaš stari škof, ki je danes zjutraj ovoril na amfiteatru, je moral imeti neko slutnjo, morebiti pa je tudi videl ovo in uganil njen pomen. Vendar ne samo to, jaz mislim celo, da pride sila n stiska tudi nad druge ljudi, ne samo nad Heroda, ker je stari mož tudi to napovedal.«

»Kaj se je zgodilo z njim in z drugimi?« vpraša Nehušta.

»Oh! Nekaj jih je bilo pohojenih in so umrli, na ostale pa so Judje naščuvali druhal, da jih je kamenjala, češ, da so začarali kralja; in druhal je z veseljem to storila, posebno ker je bila razočarana zaradi iger. Drugim pa se je posrečilo, da so ušli, in ti se najbrže skrivajo po koteh, kakor vedve.«

Nehušta se ozre na svojo gospodarico, ki je z roko podpirala svoj blede obraz in mirno spala.

»Hudo je na svetu — za kristjane,« reče Nehušta.

»Hudo je za vse, in pritrdila bi mi, ako bi ti jaz povedal svojo zgodbo,« dostavi Amram in vzdihne. »Vi kristjani pa verujete vsaj v nekaj po smrti,« je nadaljeval, »za vas je smrt samo nekaj most, ki vodi v raj in jaz mislim, da utegnete prav imeti. Ali ni tvoji gospej slabo?«

»Sploh ni bila nikoli posebno čvrsta in zdrava in žalost ji je mnogo škodovala. Tam v Beritu so ji umorili moža in sedaj v kratkem pričakuje poroda.«

»Da, da, čul sem o tej stvari in tudi, da so z njeno žalostjo omadeževane roke njenega lastnega očeta. Oh, kdo je bolj okruten, kakor Judej? Niti mi, Feničani, o katerih se pripoveduje

tolikanj slabega! Imel sem hčer,« in njegov strog obraz se je omehčal, »toda pustimo to! Pustimo to! Glej, jaz se podajam v veliko nevarnost, vendar storim vse, kar je v moji moči, da rešim njo in tudi tebe, ker si zvesta ženska, in bodi potem Libijčanka ali kar hočeš. Ne, ne dvomi nad menoj. Dal sem svojo besedo in ako namenoma prelomim svojo besedo, naj poginem in psi naj me raztrgajo in požro. Moja ladja je majhna in brez krova. V tej ona ne more odpotovati. Danes ponoči pa odpluje neka velika ladja, ki se ustavi v Apoloniji in v Jafi, in na tej ladji najamem za vaju dva prostora, rekoč, da je gospa moja sorodnica, ti pa njena sužnja. Svetujem pa vama, da gresta naravnost v Egipt, kjer je mnogo kristjanov; ti vama bodo lahko dali zavetja za nekaj časa. Odtod naj tvoja gospa piše svojemu očetu in se vrne k njemu, ako ji on dovoli. Ako pa ne, bota vsaj na varnem, ker v Egiptu ni nikakoršne Herodove odredbe zoper kristjane.«

»Tvoj nasvet se mi zdi dober,« dé Nehušta, »samo, ako je tudi ona zadovoljna ž njim.«

»Ona mora biti zadovoljna; ker posebno z ozirom na njo ne gre delati drugih načrtov. Sedaj me pa pusti, da grem. Predno se zmračí, se zopet povrnem z živelem in obleko ter vaju popeljem do ladje.«

Nehušta se je obotavljala.

»Nikar se ne boj! — Ali mi še sedaj ne zaupaš?«

»Da,« odgovori Nehušta, »saj moram.«

»Razumem, kaj hočeš reči,« odgovori Amram resno. »Bodočnost naj pokaže, da bom držal svojo besedo. Sedaj pa pojdi z menoj doli, da zakleneš vrata za menoj. Ko se vrnem, bom stal tam na onem koncu trga s svojim sužnjem in se delal kakor da bi zavezaval culjo z blagom, ki se je ravno razvezala. Tedaj pa pridí doli in mi brez strahu odprí!«

Ko je Feničan odšel, se je Nehušta vsedla poleg svoje speče gospodinje in napeto in skrbno čakala. Ali je prav storila? Ali ju Amram ne bo izdal in poslal vojake po nje, da ju odvedo, ne na ladjo, marveč v strašno smrt? Nato je začela moliti in molila je goreče, zlasti za svojo gospo, ki jo je iskreno ljubila, in za njeno dete, o katerem je Ana prerokovala, da bo rojeno in da bo živelo. Spomnila se je pa tudi, da je ista sveta žena rekla, da so ure njene gospodinje štete, in ob tej misli se je Nehušta bridko zjokala.

(Dalje.)

srednje in strokovno šolstvo in potem pripojiti vse to jugoslovansko šolstvo (tudi bosansko) k visokemu šolstvu, za katero žrtvuje uboga hrvaška država vse, kar more, treba je torej zgraditi še drugo jugoslovansko univerzo v Ljubljani ali v Trstu.»

Končno je naglašal Choc, da je postopanje Slovencev v tej zadevi boj za čisto in izključno jugoslovansko stvar. Iz tega razloga so češki poslanci dolžni priznati v tej zadevi vodstvo Jugoslovanom. »Storimo to v nadi da se tudi jugoslovanski poslanci postavijo v naše vrste kadarkoli pojde za češko narodno stvar.«

Stališče ki ga je zastopal poslanec Choc v proračunskem odseku, je bilo edino pravilno. Poslanec Chocu se za to iskreno zahvaljujemo za njegova res temeljita in krasna izvajanja v prilog jugoslovanske univerze.

Vprašanja o tuberkulozi.

V ponedeljek, dne 11. t. m. zbrali so se na Dunaju k skupnemu posveto- vanju zastopniki in delegati vseh de- želnih društev za odvracanje tuberku- loze. Dopoldanske razprave veljale so ustanovitvi avstrijskega osred- njega komiteta za odvraca- nje jetike. Tak osrednji komitet, ki bi imel v prvi vrsti znanstveno- informativen značaj, izkazal se je kot nujno potreben. Njegova naloga bo, da zasleduje, zbira in si osvaja napredke vseh kulturnih držav na polju tuber- kuloze in da razširjuje vse, kar se je po preizkušnjah izkazalo kot dobro. Dalje naj omogočuje posvetovanja o skupnih zadevah in naj vse pripravlja, kar bi bilo treba uveljaviti na različnih poljih odvracanja jetike. Sredstva v to bodo med drugim redna skupna zborovanja in pa poseben strokovni organ, ki se ima ustanoviti. Zbrani delegati izvolili so odsek zaupnih mož, obstoječ iz dvor- nega svetnika prof. Weichsel- bauma kot predsednika in docenta dr. Sörgo-ta, ravnatelja zdravilišča Alland in primarija dr. Magerja iz Brna, kot prisednika. Ta odsek zdru- žiti se ima z odsekom, ki so ga v isti namen izvolili avstrijski člani med- narodne konference proti tuberkulozi ter ima najhitreje dokončati vse pred- priprave. Popoldne vršila so se preda- vanja in diskusije. Docent dr. Sörgo in primarij dr. Mager poročala sta o uspehih zdravljenja s tuberkulinom. Iz živahne diskusije, katere so se med drugim udeležili prof. Bujwid iz Krakova in dr. Löwenfelda z Du- naja, bilo je povzeto, da so uspehi tega zdravljenja vedno izvrstnejši. Znanst- veni svet je že davno uvidel, da si je Koch z vpeljavo tuberkulina pridobil neveljavne zasluge. Široke mase občin- stva bile so v prvem trenutku seveda razočarane, ker so v tuberkulinu ho- tele videti nekaj vselek, ki naj na mah ozdravi vsakega jetičnika. Iz poročil dr. Löwenfelda bilo je posneti, da do- segajo v velikih nemških zdraviliščih, ki so jih ustanovile tamošnje bolniške blagajne, tako izvrstne uspehe, da v 40 % bolnikov bacili za vedno izginejo. Higieniško-dijetetiško zdravljenje sa- mo na sebi, kakor se izvaja v zdravili- ščih, ne dosega takih uspehov. Z nje-

govo pomočjo izginejo bacili jedva v 20 %, pač pa se večina bolnikov v tolko okrepi in učvrsti, da postanejo za dolgo vrsto let zopet delozmožni. V brnski oskrbovalnici za jetičnike proizvajajo zdravljenje s tuberkulinom celo ambu- latorično, tako da bolniki lahko dalje izvršujejo svoj poklic. Le če nastopi hujša reakcija, n. pr. vročica, kakor se to pri tem zdravljenju dogaja, ostanejo bolniki za nekaj dni doma, v katerem slučaja jim blagajne tudi pripoznajo bolnišninu. Dr. Tausig iz Prage je poročal o muzejih glede na tuberku- lozo. Sklenilo se je ustanoviti par štaci- jonarnih muzejev v večjih mestih in večje število potovalnih muzejev, ki bo- do na razpolago za predavanja. Glede probuje občinstva pričakovati je naj- boljših uspehov, če bo mogoče živo be- sedo pojasniti s statističnimi tabelami, slikami tuberkuloznih obolenj, anatomiškimi preparati itd. Prof. Bujwid poročal je o boju proti jetiki med di- jaki. Z velikim zanimanjem smo po- sneli, da so si poljski dijaki s pomočjo države, dežele in privatnih dobrotnikov ustanovili lastno dijaško zdravilišče v Zakopanih, ki izkazuje izvrstne uspe- he. Konečno sledila je živahna disku- sija o uspehih zdravlilišč in oskrboval- nic — skratka, bil je zelo zanimiv in inštruktiven dan. Naloga osrednjega komiteta bo, da v bodoče redno prireja sestanke na polju tuberkuloze delu- jočih zdravnikov. Dr. B. T.

BOSNA.

V saboru je bila 9. t. m. zaključena razprava o gozdnem vprašanju in so- glasno sprejet predlog, da se v komi- sije za presojo gozdnih poškodb pokliče tudi ljudi iz naroda, ki imajo pri odlo- čitvi glob odločujoč glas. Potem je pri- šlo v razpravo poročilo peticijskega od- bora o prošnji učiteljskega za povišanje in ureditev plač. Vsi govorniki so se to- plo zavzeli za učiteljsvo, končno pa se je sklenilo izvoliti poseben »prosveten odbor«, ki naj stvar dalje proučuje.

Glasom »Muslimanske Sloge« proti v mohamedanski narodni organizaciji razdor, ker mnogi poslanci niso zado- voljni s srboljubnim stališčem, ki je v vprašanju saborskega predsedništva zavzema vodja Arnautović.

Srbsko - hrvaška koalicija se snuje v saboru; na kakšni programni podlagi še ni znano. Malo verjetno je, da bi v koalicijo prestopila tudi Kat. Udruga, kajti njeno in srbsko stališče v držav- nopravnem oziru sta nezdružljiva. Ka- kor znano zahtevajo Srbi popolno sa- mostojnost Bosne, a Hrvati teže za ze- dinjenjem s Hrvaško in Dalmacijo. No- ben prav Hrvat ne more izdati tega sta- lišča, zato bo tudi Zajedničarjem prej ali slej postalo vroče v pretni zvezi s Srbi. Sicer pa stvar menda še ni per- fektna.

»Hrv. Dnevnik« z dne 9. t. m. kriti- kuje vlado, ker noče ali nima sposob- nosti v saboru nastopati tako, kakor v drugih ljudskih zbornicah nastopajo vladni zastopniki. V saboru redno sede vsi štirje sekcijski načelniki, a odslej še niti eden ni odprl ust, da bi pojasnil ali zagovarjal vladno stališče v zadevah, ki so na dnevnem redu. Pittner je sicer izustil protest proti kritiki vlade, a k temu ni imel nobene pravice in je nale-

tel na hudi odpor. Samo starina civilni adlat Benko se mora potiti in govoriti za vse četvere lipove bogove vlade. List poziva vlado, naj se v zbornici vede ta- ko, kakor zahtevajo parlamentarna na- čela.

Bosenski deželni vladi, to se pravi baronu Pittnerju, se svet sploh precej muza; zdi se, da stoji nasproti saboru, ki si ga je sam izbral, nekako tako, ka- kor koklja nasproti račkam, ki jih je izvalila in ki ji uidejo v vodo. Pittner je najbrž računal na to, da si bodo v saboru poslanci raznih ver padli v lase in se prekljali med sabo, on bo pa vse skupaj lepo vodil na vrvi; a ljudje so se izkazali za mnogo bolj prefrigane: Cisto obzirni so med sabo, zato pa tem- bolj udrihajo po vladi v najlepši slogi.

Le v znani zadevi z virilisti je vla- da uspela in zato poskuša znova svojo srečo na tem polju. Spravila je namreč po svojih organih v svet vest, da hoče- jo virilisti nastopiti tožno pot v dosego dneviščin. Računa na to, da bi virilisti zgrabili za vabo in vprizorili v saboru razpravo v tem smislu. Nelepih očitkov in spopadov bi potem gotovo ne manj- kalo in Pittner bi lahko v kalnem ribar- il in kazal svetu svoj lep obraz, češ: Kako naj se postopa z ljudstvom, če je že njegov cvet tak, da se roka za dnev- ščine! No, pa kakor kaže, s to vabo Pit- tner ne vspeje, kajti noben virilist se doslej še ni oglašal za dnevščino, kamo- li, da bi grozil s tožbo.

KULTURNOBOJNI MAŽARSKI MEŽ- NARJI.

Na drugem mestu se pečamo, za- kaj da želi Khuen kulturen boj na Ogr- skem. Sicer se pa zdi, da so morali do- biti kulturni bojovníki nekaj tuša, ker se v najnovejših poročilih nekoliko umikajo. Stvar postaja vedno bolj za- nimiva. Radovedni smo, kako da se razvije. Khuen tišči vso zadevo naprej, ker hoče konkurirati z Viljemom in z velikimi mojstri framažonskih lož. Vče- raj se je razgovarjal Khuen glede na encikliko z naučnim ministrom Zichy- jem in je nato časnikarjem slovesno naznanil, da se Zichy popolnoma stri- nja z njim in da graja, ker se je enci- klika objavila. Za Khuenom seveda ništa hotela zaostati tudi naučni mi- nister grof Zichy in justični minister dr. Szekely, da se prikupijo judom, kalvincem in framažonom. Grof Zichy je povedal, da mu uradno ni znano, če je nadškof Varosy proglasil encikliko v pastirskem listu in da obžaluje, če je to storil, ker hoče čuvati verski mir. Naravnost nesramno je pa hujskal ju- stični minister dr. Franc Szekely pro- testante. V listu »Vilag« je zaropotal dedec sledeče: »Proglasitev enciklike je veliko razžaljenje ogrskih protestan- tov. Tega napada protestanti ne mo- rejo mirno prenesti. To vmešavanje je ravno pri nas čudno, kjer so živeli in še žive protestantski in katoliški krogi v najlepšem soglasju! Za Khuenom in za njegovimi trabanti sta začivala tudi Kossuth in Justh. Kossuth je re- kel, da graja vsak korak, ki bi motil verski mir, Justh je izjavil, da zelo gra- ja nadškofa Varosyja. Če bi vsa stvar ne bila tako resna, bi se moral človek smejeti, kako hitro so se našli v najlep- šem objemu zakleti osebnosti in načelni nasprotniki, ko se gre zato, da se zada

katoličanom udarec. Khuen, Kossuth in Justh v objemu! Prizor, da ga je gotovo vesela babica tistega pravilničnega še- pastega vraga. Zdaj pa tuš! Akcijo, ki jo vodi proti katoličanom zdaj po Khu- enovem naročilu ekselencia tajni svet- nik Zsilinsky, je bil prisiljen priznati, da je nadškof Varosy proglasil encikli- ko že 11. junija, kar kaže, da je vsa stvar izvirala iz trte zato, da se vsi na- sprotniki katoličanov združijo in da se obrne pozornost od šovinističnih na- rodniht zahtev mažarske iredente na kulturen boj. Ogrski katoličani ne mol- če. »Katoliška korespondenca« rezko označi vse izjave, da so vsi komentariji o proglasitvi enciklike izvirali iz trte in da je vsa hujskarija nasilno vmešava- nje v avtonomno upravo cerkve.

ZALJUBLJENCI V MEHKE SEDEŽE.

Počitnice! Zlasti naši komodni mi- nistri zelo ljubijo počitnice. Saj je zna- no, da se sedanja avstrijska vlada od- likuje na eni strani z grozno komodu- nostjo, na drugi pa z veliko ljubeznijo do mehkih ministrskih sedežev, v ka- tere so tako zaljubljeni, da jih ne mo- reje zapustiti, dasi razven svobodomi- selnih Nemcev pravzaprav nobena stranka ni zaljubljena v sedanjo vlado. Razven Bienenrtha in Bilinskega so že ministri v toplicah in pa v letoviščih, a tudi Bienenrth jo kmalu potegne na Ti- rolsko, 18. avgusta se pa vrne na Du- naj nazaj, da prične zopet mašiti raz- poka, ki so se pojavile v vladni večini. Vladni listi pripovedujejo, da se peča vlada z velikimi načrti, da bo še na- prej, kakor bi rajni Taaffe rekel, »wurst- lala«. Predvsem bo Bienenrth vse storil, da pridobi zopet Poljake, ki niso zgolj zato nezadovoljni, ker se ne grade ka- nali, marveč tudi zato, ker se Bienenrth tako krčevito brani pomnožiti svojo ve- čino s Slovani. Sicer pa niti vladni listi ne verujejo, da se posreči izvoziti Ble- nerthu vladni voz iz močvirja, v kate- rem je obtičal vsled komodnosti in ne- rodnosti in zaljubljenosti do nemškega svobodnomiselnega zistema.

POGAJANJA O TRGOVINSKI PO- GODBI S SRBIJO.

Srbska vlada je izjavila, da pritrja po Avstro-Ogrski predloženemu načrtu glede na nadaljnja pogajanja o trgo- vinski pogodbi med Avstro-Ogrsko in Srbijo.

PROTI VOJNEMU MOLOHU NA AN- GLEŠKEM.

Vedno višjim zahtevam za poveča- nje angleške mornarice so se pričeli angleški poslanci zelo upirati. Razven radikalcev in socialistov hoče tudi 30 liberalnih poslancev glasovati proti vsakemu povišanju mornariškega pro- računa. Odpor je tudi velik v vladni stranki.

BOJ PROTI PTUJCEM V PERZIJU.

Mohamedanski višji derviši v Per- ziji so izdali oklic, v katerem hujskajo Perze proti ptujcem, ki hočejo osvojiti Iran in pozivljajo Perze na boj proti ptujcem, katerih kulture Perzi ne po- trebujejo.

REVOLUCIJA NA KITAJSKEM.

V provinci Juen-Kjan se grozno hitro širi agitacija za revolucijo proti ptujcem. Vojaki se pridružujejo vsta- šem.

Zanemarjena mladina in učiteljsvo.

(Predavanje č. g. Schuberta, du- hovníka na poboljševalnici v Korneu- burgu, na kongresu za prisilno vzgojo v Ljubljani junija 1910.)

Novi zakonski načrt glede oskrbo- vanja mladina pravi, da se nedorasla, mladoletna oseba more, ne pa mora izročiti prisilni oskrbovalni vzgoji. S tem hoče reči zakonodajalec, če bi se li ne moglo izogniti prisilni oskrbi z drugimi sredstvi, kakor z opominom, vplivom sorodnikov, dušnim pastir- stvom, šolo, z grožnjo prisilne oskrbe, prostovoljno požrtvovalnostjo, z dobro- delnostjo? itd. Namen zakonodajalca torej ni kolikor mogoče veliko mladih ljudi izročiti prisilni oskrbi, temveč je namen, vzgojo označiti za resno zadevo vseh prizadetih krogov.

Novi zakon je zelo resno svarilo starišem; kajti sedaj je mogoča za vse stariše, ki ne spolnujejo svojih dolžno- sti, skrajno velika sramota, da se jim odvzame pravica do otrokove vzgoje. To dejstvo nudi učiteljem kot poklica- nim vzgojnim svetovalcem starišev, popolnoma drugo stališče kot doslej. Učitelje se ne bo več smatralo v toza- devnih slučajih kot nepoklicane sitne- že, temveč se jih bo pozdravljalo kot svetovalce in pomočnike v družinskih zadregah. Stariši bodo z ozirom na možnost, da se jim vsled novega zaka-

na odvzame pravica do vzgoje, raje po- slušali učiteljeve opomine glede otro- kovih zamud ali prestopkov. Prosili bodo celo učitelja, naj jim označi sred- stva in pota, s katerimi se izognejo sramoti.

Pa tudi za prežive dečke, ki jih ves- ten učitelj nadzoruje tudi potem, ko odrastejo šoli, je novi zakon zelo važno svarilo. Strah, da se jih izroči daljši prisilni vzgoji, bo uplival nanje zelo dobro, boljše kakor pa grožnje z ječo, ki navadno kot premajhna prva kazen uniči ves strah pred zaporom.

Ako je pa ves ta trud brez uspeha, potem ne preostaja nič drugega, kakor uporabiti rešilno pomoč novega zakona za otrokovo dobrobit. To pomoč nudi zakon v štirih oziroma petih slučajih. Ne bom jih našteval, ker so v §§ 1. in 2. oskrbovalnega zakona tako jasno iz- raženi, da nadaljna razlaga ni po- trebna.

Veliko važnejše se mi zdi, vedeti, kdo more odrediti prisilno oskrboval- no vzgojo in kdo ima pravico, zahte- vati jo.

Zakon pravi:

Oskrbovalno vzgojo odredi varst- veno sodišče pri nedoraslih ali mla- doletnih, ki še niso prišli v dotiko s ka- zenskim zakonom.

Oskrbovalno vzgojo lahko odredi kazensko sodišče za one mladoletne, ki niso več nedorasli in ki so storili kaznjivo dejanje.

Prisilno oskrbovalno vzgojo torej odredi varstveno sodišče večinoma za

mlajše elemente z ozirom na njihovo individualnost v tej ali oni smeri. Med oskrbovalnimi sredstvi, s katerimi raz- polagati obe instanci, je tudi sredstvo, ki more razveseliti vsakega pedagoga. To je namreč izročitev gojenca v kako družino. O poglavju »Vzgoja v družini ali zavodu« se je že toliko pisalo in go- vorilo, da mi o tej točki ni treba nobe- nih posebnih izjavljanj. Naravni temelj otrokove vzgoje je in ostane družina. Pri otrocih v predšolski starosti je go- tovo najboljša, ravno tako je za dek- lice vzgoja v družini boljše kot v za- vodu.

Kdo pa je upravičen, zahtevati pri- silno vzgojo?

§ 7. oskrbovalnega zakona pravi:

Vsakdo je upravičen staviti pri oskrbovalni oblasti predlog, naj se uporabijo sredstva prisilne oskrbe. Javne oblasti, kakor kazenska sodišča, politične okrajne oblasti, policijske ob- lasti, občine in okrajne šolske oblasti, pa so naravnost dolžne, da poročajo varstvenemu sodišču o svojih opazo- vanjih.

Četudi je torej po besedilu zakona samo zgoraj omenjenim oblastem pri- znana dolžnost, da zahtevajo prisilno oskrbo za kakoga otroka, vendar pa morejo to zahtevo staviti tudi druge oblasti, uradniki in privatne osebe, namreč duhovniki, zdravniki in učitelji. Omenjena dolžnost sicer ni ob- vezna za organe cerkve in šole, ker bi bilo s tem v gotovih razmerah njihovo

stališče in delovanje v občini otežko- čeno.

Predno pa se sklep glede na odda- jo otroka prisilni oskrbi izvrši, naj var- stveno sodišče zasliši ustmeno ali pis- menno stariše, dušne pastirje in učite- lje. V novem šolskem in učnem redu se pričakuje od učiteljev, da bodo pod- pirali v vseh slučajih varstveno sodi- šče ter dajali radevolje potrebna po- jasnila. Predstavljam si torej v praksi modus procedendi, v kolikor se tiče šole, takole:

Pri šoloobveznih otrokih bo stavil učitelj tozadevni predlog po predpisa- nem potu na okrajni šolski svet. Ta mora naznanilo poslati varstvenemu sodišču, in to je dolžno na podlagi take ovadbe izvršiti potrebne poizvedbe in zaslišati stranke, med njimi učitelja. Kar se tiče otrok v predšolski starosti ali mladoletnih, ki so prosti šolske ob- veznosti, bo poslal učitelj naznanilo naravnost varstvenemu sodišču. Ker posega oskrbovalno-vzgojevalni zakon zelo strogo v vzgojne pravice starišev, se bo sicer marsikdo bal pomagati pri določitvi posameznih slučajev, ki jih je treba upoštevati. Toda to bi ne bilo na mestu, število zahtev po prisilni vzgoji bi s tem prej narastlo kakor pa se zmanjšalo.

Naloga, ki jih vsebujejo za učitelje doslej razpravljani paragrafi novega oskrbovalnega zakona, so že precej šte- vilne in pomembne. Tičejo pa se vseh učiteljev, naj stanujejo na deželi ali pa v mestu.

Ob regulaciji Ljubljane.

(Dopis iz Štefanje vasi.)

Poljanski most, ki je povzročil že toliko pisarenja, bodo prav kmalu začeli graditi. Predela in priprave kažejo, da se bo ta most zgradil v drugi smeri kakor je bil sedaj. Zasukan bo in zaobrnjen proč od Štefanje vasi in od ceste, ki pelje nanj Karlovski ali Dolenjski cesti. Kazal bo hrbet Štefanji vasi in tej polovici Hradekega vasi, ki leži od mostu doli do Lozarja. To se splošno govori. Če se to zgodi, bo ves prihodnji rod kazal nazaj na tiste, ki so ob času regulacije Ljubljane naredili velikansko napako pri poljanskem mostu. Ne vemo, zakaj bodo most tako zaobrnil. Menda samo zato, da bodo otežili ogromni promet, ki gre po cesti skozi Štefanjo in Hradekega vas. Otežen bo promet nepopisno hudo. Treba bo vsakemu vozniku napraviti velik in neroden ovinek nazaj na most. Tak ovinek bi lažje delali vozniki iz onega dela Hradekega vasi, ki leži proti Dolenjski cesti. V tej »mestni vasi« imajo menda ravno dva konja, in je promet zelo majhen. Tudi imajo ti mestni vaščani prav blizu karlovski most, čez katerega lahko vozijo. Težko pa bodo delali ovinek vozniki iz ceste skozi Štefanjo vas. Ta cesta ima ogromen promet. Saj drži doli do Litije in naprej in se po nji vozijo od Litije, iz Janč, Prežganj in velike dobrunjske občine. Posebno važno je to, da po ti cesti zvozijo veliko stavbenega lesa na dolgih vozovih. Kako bodo ti vozovi zavijali na nameravanem nerodnem mostu, si vsak lahko misli. Zato pa prosimo vsi prizadeti okoličani od Štefanje vasi doli do Litije, naj se novi most postavi v ravno isti smeri kakor je bil stari. Dobrunjska občina je spoznala to nameravano nerodno napako pri mostu in je že po prizadevanju gosp. župana Korbarja odposlala prošnja na sl. deželno vladu za potrebno posredovanje in po barja odposlala prošnjo na sl. deželno pomoči, obračamo se tudi na deželni odbor in gg. poslance, naj posredujejo, da se ne bo naredila napaka v večno škodo okoličanov.

Dnevne novice.

+ **Glavna skupščina S. K. S. Z.** za vse slovenske pokrajine se vrši letos 21. t. m. v Ljubljani v dvorani rokodelskega doma. Pričetek ob pol 10. uri dopoldne. — Opozarjamo na to skupščino vsa izobraževalna društva po vsem Slovenskem, želeč, da se je v čim večjem številu udeleže. Vsem društvom so se odposlala vabila; če bi katero ne prejelo vabila, naj se oglasi.

+ **Zadružna zveza v Ljubljani** priredi koncem meseca knjigovodski tečaj za gg. duhovnike, učitelje, organiziste. Kdor se želi udeležiti, naj se oglasi do 20. t. m. Če bi večina raje imela tečaj začetkom avgusta, naj se pristavi tudi to na dopisnici.

+ **Ustanovniki »Slovenske Straže«**, »Slovenska Straža« je dobila zopet lepo število novih ustanovnikov. Kot ustanovniki so pristopili z zneskom 200 K gg.: P. Bohinjec, župnik v Škocijanu pri Turjaku, dr. Janko Hočevnar, državni poslanec v Krškem, Josip Prosenč v Ljubljani; k celovški podružnici sta pristopila kot ustanovnika preč. g. stolni kanonik Janez Vidovic in č. gosp. msgr. V. Podgorc. K dolski podružnici je pristopil kot ustanovnik č. g. Andrej Šimenc, župnik v pok., k idrijski g. Fr. Ks. Goli, trgovec v Idriji. Hvala vsem, ki s tako požrtvovalnostjo kažejo dejansko ljubezen do domovine. Naj se množe taki narodni stražarji, da domovini ob mejah postavimo res krepko slovensko stražo! Načelstvo »Slovenske Straže« je sklenilo, da se vse ustanovnine nalaga in da se bodo od te glavne rabile le obresti. Hitimo, da zberemo z ustanovninami in oporokami »Slovenski Straži« velik narodno-obrambni sklad!

+ **Koncestija Lahom.** Iz Pulja nam pišejo: Tukajšnja mestna laška gimnazija je podržavljena. Kakor ve tukajšnji nemški dnevnik poročati, se je laška gimnazija podržavila le pod pogojem, da prevzame dežela tukajšnjo 6-razredno ljudsko šolo od družbe sv. Cirila in Metoda za Istro. Ko dobivajo druge narodnosti srednje šole, se morajo Slovani zadovoljiti z drobtinami ljudskih šol. Vsekakor je pa za trenutne razmere že to lep uspeh.

+ **Nemški dirindaj** ali državni strankarski shod nemško-nacionalne zveze bo 24. in 25. septembra v Celovcu. Agitačna dela vodi Dobernig, ki bo najbrže predlagal, naj se vsi Slovenci vstopijo v žlici vode, kar se seveda ponem-

skutarjenemu Dobernigu gotovo ne posreči.

+ **Pri grunewaldski slavnosti.** V Krakovu so se odpeljali iz Zagreba župan Holjac, podžupan Mondecar in občinski svetnik Stjepan Srkulj, ki bodo pri grunewaldski slavnosti zastopali prestolice Hrvaške. Ob ti priliki se v Krakovu odkrije tudi spomenik poljskemu kralju Vladoslavu Jageloviču ter bo župan Holjac v imenu mesta Zagreba položil na vzhodje spomenika srebrno lovorjevo vejico s primernim napisom. Tudi naši poslanci se udeležijo velikega in pomenljivega poljskega slavlja po peterih moških iz svoje srede.

+ **Trudni nemški poslanci.** »Narodni Listy« poročajo z Dunaja, da ne nameravata odložiti mandatov samo bivši minister Prade in pl. Mühlwerth, temveč tudi načelnik nemške nacionalne zveze Chiari in poslanec Dobernig.

+ **Imenovanja pri pošti.** Za višja poštna kontrolorja v Trstu sta imenovana višji oficijal Pavel Gostišica in poštni kontrolor Artur Marinschegg. Oba sta — Laha!!

+ **Osobni avtomobilski promet med Karlovcem in Plitviškimi jezeri.** Poštni erar bo uvedel avtomobilski promet med Karlovcem in Gospićem. Za enkrat se bo vršil ta promet samo med Karlovcem in Plitviškimi jezeri. V Karlovcu sta dospela že dva poštna avtomobila, ki imata po devet udobnih sedežev, odzadaj prostor za poštne pošiljatke, a na strehi prostor za prtljago potnikov. Osobni promet s poštnimi avtomobili se prične 16. t. m. Odhod iz Kralovca je vsak dan ob šesti uri zjutraj. Cena za sedež znaša 14 K. Avtomobili bodo vozili z brzino 25 do 30 km na uro, tako da bo trajala vožnja med Karlovcem in Plitviškimi jezeri 4 do 5 ur z odmori pri poštinih uradih.

+ **Toča na Gorenjskem.** V ponedeljek opoldne se je naenkrat vsula toča, ki je oklestila v vasi Graben nad Stanežičami skoro vse poljske pridelke. Kar ni pokvaril vedni dež in črv, ki ga je letos posebno veliko v tem kraju, je pokončala toča, tako da gleda kmet z obupom v bodočnost.

+ **Otvoritev »Aljaževega doma«** v Vratih bo v nedeljo, 17. t. m., na kar opozarjamo slovenske hribolazce. Pred otvoritvijo bo ob pol 12. uri sv. maša, ki jo bo bral katehet Janko Mlakar.

+ **Prodaja eraričnega konja.** Oskrbovalna komisija k. kr. domobranskega pešpolka št. 27 bo 16. julija 1910, ob 2. uri popoldne enega eraričnega častniškega konja za ježo na dvorišču domobranske vojašnice v Ljubljani (Domobranska cesta) dražbenim potom največ nudečemu proti gotovini za prodajno ceno in po III. skali odpadajočo kolkovno pristojbino prodala.

+ **Nesreča na Dolenjskem.** Dva mladoletna brata, Pepček in Cene Gorišek iz Malega Vidma pri Št. Lovrencu, sta se metala 10. t. m. in nesreča je hotela, da si je zlomil Cene obe kosti levega podlehaja. — 11. t. m. se je ponesrečil gostilničar Frančišek Zalar iz Novega mesta. Doma v veži je padel in si zlomil levo nogo nad stopalom. — Posestnikov sin Janez Kastelic iz Vel. Cerovca, je 11. t. m. opiral voz sena. Ker pa je bila preozka pot je padel pod voz in se vlekel po kamenju, kar mu je zelo raztrgalo desno stran ledij.

+ **Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Višnja gora** vabi najvljudneje p. n. gg. odbornike na odborovo sejo, ki bo dne 18. julija t. l. ob 3. uri popoldne v sodnijskem poslopju v Višnji gori. Spored: 1. Pozdrav predsednika; 2. Poročilo tajnika in blagajnika; 3. Sklepanje o pristopu društva k deželni zvezi za otroško varstvo in mladinsko skrb; 4. Raznoterosti in nasveti.

+ **Letina na Vipavskem.** Z Goriškega nam poročajo: Sena bo veliko, vina malo. Peronospora zelo uničuje vinograde. Kdor je pravočasno škropil — bilo je večkrat odvisno od par ur — si bo vsaj nekaj grozdja ohranil. Splošno bo letos eno tretjino manj vina kot lani. Vrh vsega pa je po mnogih krajih pobila še toča. Zato je cena lanskega vinu že poskočila. Srečen, kdor ima kaj starega vina. Cena je poskočila od 8 do 10 K pri hektolitru.

+ **Proti kolonom.** Z Goriškega: Med goriškimi laškimi in slovenskimi veleposestniki se je pričela zadnji čas huda agitacija proti kolonskim zahtevam in proti vladnemu odposlancu dvornemu svetniku Schullernu, ki je bil poslan na Goriško, da tu preštudira kolonske razmere. Znano je, da so prizadevanja laških in slovenskih ljudskih poslancev imela ta uspeh, da se je vlada začela brigati za kolonske razmere, jih po dr. Schullernu študirati in da je izdelala zakonski načrt, kako rešiti kolonsko vprašanje. Pred časom je dr. Schullern imel na Dunaju v nekem znanstvenem društvu predavanje, v

katerem je opisal odkrito razmere kolonov na Goriškem. Dejstva, ki jih je tu povedal, so bila nezaslišana sicer, a resnična. Tisti liberalni veleposestniki od laške in slovenske strani, ki jim je dr. Schullern po pravici očital oduševstvo, so začeli sedaj hudo agitacijo v prvi vrsti proti dr. Schullernu, proti vladnemu načrtu in proti kolonskim zahtevam sploh. V nedeljo 10. t. m. so laški veleposestniki imeli shod pri »Zlatem angelju« v Gorici. Govoril je notar Balaben in povdarjal, da se kolonom ne godi slabo ter zabavljaj zoper dr. Schullerna, češ da je agitator. Za njim sta govorila dva juda: Brunner in Bollafio. Prvi je dejal, da se bodo veleposestniki morali združiti izven strank. — Za vse to gibanje je najbolj značilno tole, kar se govori po mestu: Za stroške tega protestnega shoda veleposestnikov je jud Brunner daroval 500 K. — Koloni bodo morali še krepko nastopati za svoje pravice; od liberalcev naj pa pomoči ne pričakujejo, ker glavni liberalci v slovenskem veleposestvu agitirajo proti kolonskim zahtevam.

+ **Nesreča v idrijskem rudniku.** Nesreča se je zgodila v idrijskem rudniku. Tesar Jakob Moravec ter čuvaja Janez Erjavac in Franc Pelhan so se peljali po »šali« dne 11. julija ob ¼ na 9. uro zvečer v jamo v grofa Inzaghija šahtu, kateri je v popravilu in ni opravljen za prevažanje oseb. Šala se je zateknila, za hip se ustavila, nato pa z vso silo in naglostjo padla kakih 6 m. Imenovane delavce, ki so bili na šali, je seveda močno pretreslo, Moravcu in Erjavcu celo zlomilo nogo.

+ **Nadaljna zmaga gospodinj proti mesarjem.** V Waidhofnu ob Ybsi so se udali mesarji in znižali cene mesu.

+ **Strela.** Na Mirni je strela udarila 11. t. m., ob pol 1. uri popoldne v pod Ignacija Smrekarja, po domače Lukca, na Brezovši h. št. 11 pri Mirni na Dolenjskem. Pogorelo je vse, pod, hlevi in hiša in vsa mrva ter 340 K v gotovini, katere je imel gospodar hranjene v kašči pod streho. Vzel je prejšnji dan denar na posodo, da si kupi kravo. Sedaj ima revež še dolg poleg pogorišča. Zavarovan je bil za 1400 K pri francosko-ogrski zavarovalnici, katera mu pač od zavarovalnine ne bo mogla odtrgati niti vinarja v mirno vestjo. Priporoča se pogorelec v podporo. Sreča poleg vse nesreče je, da ni strela ubila nobenega mlatičev, ki so ravno ječmen mlatili na podu. Trenutek pred nesrečo je udarila strela na polju v »Vejarju« v tla tik dveh malih dečkov, ki sta nesla vodo koscem v travnik. Razun strahu jima ni bilo ničesar hudega. Bila sta to: Lenarčič Al. in Klančar Jožef, oba iz Spodnje Sevnice. Zadnji je bil ravno isti dan pri spovedi.

+ **Pošta na Mirni** se je preselila od Ivana Bulca, mesarja in gostilničarja, v staro šolo, sedaj last bratov Ivana in Matija Marina. Napis »pri pošti« se sedaj prav klaverno drži na Bulčevi hiši. Morda ga bo Bulc dal zabeliti, ako ga ne bodo prej izprali hudi nalive, ki se ponavljajo dan na dan. Vsekakor Bulčeva gostilna ne zasluži več imena: »Pri Pošti«, k večjemu še »Pri stari pošti«.

+ **Medved navalil na občinstvo v Zagrebu.** Med predstavo 10. t. m. v cirku »Villand«, ki je sedaj v Zagrebu, je največji medved pri prihodu v areno naenkrat navalil na prvega strežaja, ga podrl in zgrabil za koleno. Občinstvo — zlasti ženske in otroci — je prestrašeno zavpilo, nastala je zmesnjava, kar je zver še bolj razdražilo. Z groznim renčanjem se je velikan obrnil proti občinstvu in da ni ostal hladnokrven krotitelj Kendel, bi se bila lahko zgodila velika nesreča. Rendel pa je še pravočasno vjel vrv, na kateri je bil medved privezan ter jo s tako silo potegnil nazaj, da se je medved zvrnil. Občinstvo pa se seveda še dolgo ni moglo pomiriti.

+ **Podkupljevanje profesorjev.** Ne-ki Jakob H. je ponudil gimnazijskemu profesorju Simonu H. vsoto denarja, da bi njegov sin ne padel ob koncu leta. Profesor je naznanil vso stvar pristojnim oblastem, in sodišče v Stanislavu je obsodilo Simona H. zaradi zapeljevanja k zlorabi uradne oblasti. Obsojenec je vložil ničnostno pritožbo, češ, da gimnazijski profesor ni noben javen uradnik, vsled česar bi se moglo smatrati njegov čin kot zapeljevanje k zlorabi uradne oblasti. Kasacijski dvor pa je zavrnil pritožbo in razsodil, da imajo gimnazijski učitelji na državnih gimnazijah značaj uradnikov, ki so v državni službi.

+ **Železnica Idrija - Sv. Lucija-Tolmin.** Železniško ministrstvo je izročilo načrt goriškega deželnega odbora o normalnotirni železnici iz postaje Sv. Lucija-Tolmin do kranjske meje v smeri proti Idriji ces. namestništvu v Trstu zaradi revizije trasiranja te pro-

ge. Uradna komisija bo morala najprej izvršiti svoje delo na Kranjskem, in neposredno potem ob progi na Primorskem.

+ **Na južni železnici** sta predstavljena asistenta Jožef Črne iz Zagorja v Spodnji Dravograd in Rudolf Segula iz Litije v Hrastniku.

+ **Prostovoljno gasilno društvo v Stobu pri Domžalah** uljudno vabi vse prijatelje gasilcev k vrtni veselici, katero priredi 17. t. m. na vrtu gospoda Antona Müllerja v Stobu ob vsakem vremenu. Začetek ob 4. uri popoldne. Spored: 1. Šaljiva loterija. 2. Šaljiva pošta. 3. Bitka s konfeti. 4. Prosta zabava. 5. Na raznu pečenje jagnjeta. — Pri veselici sodeluje društvena godba. Vstopnina 40 h; preplačila se hvaležno sprejmejo. Čisti dobiček je namenjen v pokritje nabavljenja orodja. — Odbor.

+ **Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju** je razdelilo to šolsko leto čez 10.000 kron podpor, prejelo je pa v istem času samo 7687 kron. Društvo stoji neposredno pred dejstvom, da v prihodnjem šolskem letu ne bo moglo deliti sploh nobenih podpor, ako naše slovensko občinstvo ne pride na pomoč z novimi darovi. Društvo je v tem letu več izdalo kakor prejelo, zanašajoč se, da se bo na razposlane prošnje in večkratne pozive v listih odzvalo veliko več dobrotnikov. — Prosimo torej nujne pomoči!

+ **Zakonski načrt za čekovni promet v Bosni.** Bosenska deželna vlada je trgovski in obrtni zbornici v Sarajevu poslala v pretres zakonski načrt o čeku, ki obsega 27 paragrafov in je sestavljen na podlagi tozadevnega mažarskega zakona iz leta 1908. Zakon je za Bosno in Hercegovino nujno potreben že z ozirom na to, da se ondi v kratkem uvede poštna hranilnica.

+ **Baron Albori na Gorenjskem.** V Poljče se je pripeljal včeraj na letoviše g. Šturma generalni nadzornik čet baron Albori, kjer ostane par mesecev.

+ **Razkrit petrolejski vrelec.** Iz Boljunca poročajo: Tukajšnji posestnik Anton Žerjal koplje pred svojo hišo št. 1 vodnjak. Ko je prišel 2½ m globoko, je našel petrolejsko žilo. Na mestu se razširja močan smrad petroleja.

Ljubljanske novice.

Ij **Popolna odprava takozvanega predtrga.** Branjevci iz okolice so si prilastili razvado, da so prihajali vsak torek in petek popoldne pred mestno hišo na Mestni trg, kjer se je razvil precej živahen predtrg. Mestni magistrat je uvidel, da konzumentu ta predtrg ničesar ne koristi, marveč še škoduje. Na ta predtrg namreč niso prihajali producentje, marveč skoraj same branjevke, ki so svojčas sedele okrog stopnjice mestne hiše od 2. ure popoldne pa tudi do 10. ure ponoči. Živila so jako visoko držale, ker so vedele, da jih drugi, tržnji dan še vedno lahko prodajo. Posledica tega predtrga je tudi bila, da se ni drugi dan prineslo dovolj blaga na trg, vsled česar so ostale cene živilom visoke. Sedaj je predtrg odpravljen. Za nekatere konsumente odpade sicer prijetnost, da si tudi na predtržnih dneh lahko nabavijo živila, na drugi strani pa se s to odredbo vsaj nekoliko omeji naraščanje draginje. Branjevke so radi odprave predtrga hude. Pravijo, da so delale na predtrgu najlepše dobičke. Ob tržnih dneh pa bodo sedaj primorane konkurirati z večjim številom prodajalk in s prodajo tudi ne bodo smele odlašati, kar bo vse nekoliko reguliralo cene.

Ij **Uradne informacije ljubljanskega magistrata so — prav nič vredne;** tako je pribil »Slov. Narod« te dni. »Narod« piše: »Kažipot po Ljubljani. »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani vabi na naročbo »Ilustrovanega kažipota za Ljubljano« in pa »Načrta za Ljubljano«. Ta kažipot je »Katoliška Bukvarna« izdala v nemškem jeziku, sestavil pa ga je bivši uradnik mestne policije Ivan Robida na podlagi uradnih podatkov in virov in s pomočjo uradnih sredstev, ki so mu bila kot policijskemu uradniku na razpolago. Sedaj je ta elaborat prodal »Katoliški Bukvarni«, ki ga je z magistratnimi sredstvi izdelal. Na naslovu je tudi čitati »den Plan gezeichnet Cyrill Koch, städtischer Architect«. G. Koch je pač narisal ta načrt, pa ne za »Katoliško Bukvarno«, in ta je ime g. Kocha samolastno postavila na svoje bukvice. Ti klerikalci morajo pač vedno slepariti. Kar se tiče kažipota samega, ni prav nič vreden in ni drugega nič, kot reklamno sredstvo za razne klerikalne in nemškutarske zavode in podjetnike. — Ker je sestavljen kažipot nadkomisar Robida po »uradnih podatkih« in je Kažipot »prav nič vreden«, je pač jasno dokazano, da so uradne magistratne informacije za — nič. Radovedni smo, kaj poreče se-

daj gospod župan, ki je vedno pri rokah s popravki, kadar mi kritikujemo ljubljanski rotovž, na to, ko mu »Nar.« očita, da so uradni podatki rotovski — za nič. — Sicer pa povemo resnici na ljubo, da v knjigi niso uradni podatki prav nič uporabljivi, čemur bo pritril vsakdo, kdor je knjigo res prebral in ga ni vodilo do izbruhov v »Narodu« samo dejstvo, da je bivši Hribarjev uradnik dal »Katoliški Bukvarni« svoje delo na razpolago. Kar se pa tiče načrta arhitekta Kocha, mislimo, da mora biti vsakdo ž njim zadovoljen, ker je izredno lep, vester in plačan. Kažipot pa ni izšel samo v nemškem, ampak tudi v slovenskem jeziku. »Narod« pa naj le še naprej dela za Kažipot — reklamo!

Ij Ali veste kam gremo prihodnjo nedeljo 17. t. m. popoldne? Čujte! Krajna skupina Ljubljana Prometne zveze železničarjev priredi na vrtu — v služaju neugodnega vremena pa v notranjih prostorih »Rokodelskega doma«, Komenskega ulica št. 12, veselico s petjem, tamburanjem, šaljivo pošto, srečolovom in raznovrstnimi zabavami. Ker smo se pod to streho še vedno dobro in pošteno zabavali, upamo, da tudi tokrat nobenemu ne bo žal, če se udeležijo. Začetek je ob 5. uri popoldne; vstopnina znaša samo 20 vinarjev od osebe. Prijatelje in somišljenike prosimo mnogobrojne udeležbe, prav posebno pa vabimo zunanje člane Prometne zveze in njih rodbine, da pridejo med nas, da se po napornem delu tudi enkrat pošteno razvedrimo.

Ij Zrelostne ustne preizkušnje na ljubljanskih učiteljskih so se vršile od 20. junija do 12. julija. Preizkušnje se je udeležilo na moškem učiteljskem 28 javnih gojencev in 4 privatisti, na ženskem učiteljskem 40 javnih gojenk in 21 privatistinj. Izpitom je predsedoval deželni šolski nadzornik Fr. Levec. Na moškem učiteljskem so naredili zrelostni izpit za šole z nemškim in slovenskim učnim jezikom: Avgust Ferjan iz Ljubljane, Leopold Hladnik iz Idrije, Egon Jezeršek iz Kranja, Peter Jocič iz Kranja, Fran Kavčič iz Kranja, Ivan Klopčič iz Ljubljane, Fran Kmetič iz Loga pri Sevnici, Ivan Kovač iz Ljubljane (za šole s slovenskim učnim jezikom z odliko), Maks Kovačič iz Št. Ruperta, Peter Kršič iz Ljubljane, Anton Krištof iz Razdrtega pri Šmarju, Pavel Kunaver iz Ljubljane, Anton Lovše iz Dobrunj, Ivan Michler iz Ljubljane, Rudolf Obrekar iz Ljubljane, Ivan Primožič iz Trsta (za šole s slovenskim učnim jezikom z odliko), Martin Sterk iz Čevic pri Logatcu, Andrej Suhadolnik z Jezera pri Preserju, Andrej Vilfan iz Žabnice pri Škofji Loki, Vincencij Vošnjak iz Št. Pavla pri Preboldu (z odliko), Ivan Zagažen iz Zdobrove. — Zrelostno izpričevalo za šole s slovenskim učnim jezikom so prejeli: Karol Črnjač iz Pužav pri Voloski, Josip Zakrajšek (priv.) iz Zakraja, Alfonz Završnik iz Olševka. — Ponavljavni izpit v začetku prih. šolsk. leta ima 5 javnih gojencev in trije privatisti. — Na ženskem učiteljskem so prejele zrelostno izpričevalo za šole z nemškim in slovenskim učnim jezikom: Marija Baran iz Sobeslava na Češkem, Kristina Burger iz Postojne (z odliko), Klotilda Burger iz Novega mesta (z odliko), Zofija Debelak iz Šmarja pri Jelšah (z odliko), Milena Debevec (privat.) iz Borovnice, Martina Dežela (privat.) iz Idrije, Marija Flander iz Žužemberka, Frančiška Gabrovšek iz Idrije (z odliko), Amalija Hartmann (priv.) iz Vel. Lašč, Marija Heren (priv.) iz Ljubljane, Roza Jeraj iz Ljubljane (za šole s slovenskim učnim jezikom z odliko), Barbara Kaučič (priv.) iz Ljubljane, Ana Kessler iz Novega mesta, Marija Kessler (privat.) iz Novega mesta, Karolina Kleč iz Ljubljane, Ana Kleinstein (priv.) iz Kranja, Marija Kmet iz Št. Lovrenca, Danica Kobler iz Ljubljane, Marija Komar iz Ljubljane, Ivana Korban (priv.) iz Št. Vida pri Zatičini, Marija Kranner iz Waasna pri Ljubnem (z odliko), Ana Kren iz Ljubljane (z odliko), Stana Kump iz Ljubljane (z odliko), Berta Lapajne (privat.) iz Ljubljane, Julijana Luschützky iz Vrema, Ana Matko iz Reichenberga (z odliko), Marija Medic iz Ljubljane (z odliko), Marija Novak iz Ljubljane, Ida Papula iz Gradca, Marija Perhauz iz Ljubljane (za šole z nemškim učnim jezikom z odliko), Marija Pfeifer (privat.) iz Kočevja, Marija Rant s Trate p. Gor. Vasi, Friderika Reisner iz Ljubljane, Frančiška Rihteršič iz Srednje Vasi, M. Rus (privat.) iz Brež, Ana Schiffer iz Rudnika, Štefanija Schubert z Dunaja (z odliko), Hedvika Smolnikar iz Zavidnja na Štajerskem (z odliko), Amalija Stare iz Postojne (z odliko), Josipina Švigelj iz Gradca pri Brestu, Marija Trošt z Iga, Ana Vadnal iz Ljubljane, Frančiška Verhunc z Bleda, Marija Vidic (privat.) iz Ljubljane, Terezija Vranič iz Ljubljane, Olga Vrbič iz

Sodražice, Apolonija Zupanc z Lancovega, Frančiška Zupančič iz Idrije, Stanislava Zupanec z Vel. Poljan pri Ribnici. — Zrelostni izpit za šole s slovenskim učnim jezikom so naredile: Ivana Dolinšek iz Cerkljan, Angela Gradišar iz Zelimelj, Angela Železnik iz Vipave. — Ponavljavni izpit iz enega predmeta v začetku prihodnjega šolskega leta je dovoljen trem javnim gojenkam in dvema privatistinjama. Reprobirane za celo leto so bile štiri privatistinje.

Ij Španska bikoborba. Včeraj se je vršila po Hradeckega vasi pravcata španska bikoborba. Ko so na dolenskem kolodvoru iz voza vzeli nekega bika, ki je imel zavezane oči, v nosnicah pa železen obroč, se je izstopil iz voza iztrgal trem moškim, ki so ga držali na vrvi, vse tri podrl na tla, potem pa stekel proti Ižanski cesti na Kobijev lesni prostor. Ker mu je med potjo padla z oči zaveza, je po prostoru začel divje poditi ljudi, ki so mu ušli na skladišče desk. Nato je podrl vrtno grajo in zdiral za botaničnim vrtom na Pohlino dvorišče ter po cesti podrl nekaj oseb. Ker se je bilo bati, da razkačeni bik ne krene v mesto, so mu pred dolenskim mostom zgradili pot z vrvo in bik jo je krenil v Hradeckega vas. Ko je zbežal pred njim nek deček proti Golovcu, ga je bik dohitel in podrl, a pri tem pa tudi sam padel. Nato jo je ubral proti Anžiču in ko ga je zagledala neka deklica s solnčnikom, je ta vrgla solnčnik proč, sama pa ušla v hrib. Bik je ves razkačen pridiral k solnčniku, obstal in ga povohal. Ko se je oddahnil, jo je zopet ubral čez nek vrt, na katerem so počivali delavci, jih razpršil na vse strani, potem pa šel k nekemu studentu, kjer se je napil. To priložnost so porabili trije moški; eden je vrgel biku vrv okoli roga, drugi mu pa vrgel rjuho čez oči. Ko so ga potem še povežali, so ga odpeljali, kamor je bil prvotno namenjen.

Ij Priznanica mestnemu učitelstvu. Gremij ljubljanskih trgovcev je izrekel na predlog šolskega odbora voditelju trgovske gremialne šole, nadučitelju Jakobu Dimniku, za uzorno vodstvo trgovske gremialne šole, učnemu osebju pa za uspešni pouk zahvalo in priznanje.

Ij Polovico vrat so sneli danes ponoči neznani zlikovci pri Vospersnikovi kavarni v Židovski stezi ter jih nekam odnesli. Pač neumestna šala.

Ij V mestni štabenberški ubožnici v Gradišču št. 11, je danes zjutraj umrla po kratki bolezni mestna uboga Marjeta Krh in. Rojena 27. aprila 1819 v Grobljah pri Št. Jerneju na Dolenskem, je prišla že leta 1847. v Ljubljano, kjer je dolgo vrsto let služila za kuharico. Bila je zvesta in marljiva: pravi vzgled dobrega posla. Pokojnica je bila od leta 1850. članica Marijine bratovščine, ki ji bo jutri popoldne ob treh preskrbela dostojen pogreb. N. v m. p.!

Ij Poštena najditeljica. Branjevec B. je izgubil v soboto zvečer v Kolodvorski ulici 200 K, katere je našla postrežnica Neža Gomilškova ter jih takoj oddala pri magistratu.

Ij Za kruhom. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 80 Slovencev, 35 Makedoncev, 25 Hrvatov in 11 Črnogorcev, nazaj pa je prišlo 45 Hrvatov. V Heb je šlo 35, v Buks 45, v Inomost 19, v Gospo sveto 25, k poglavljenju Gruberjevega prekopa je prišlo pa 49 Hrvatov.

Ij Umrli so v Ljubljani: Ana Tilkert, šivilja, 39 let. — Franc Ant. Lakner, rejenček, 5 mesecev. — Leopoldina Pavlin, zasebnica, 67 let. — Ivan Šolar, posestnikov sin, en dan. — Josip Hribar, užitkar, 69 let.

Štajerske novice.

š Zrelostni izpit na mariborski gimnaziji se je vršil od 5. do 9. julija. Udeležilo se ga je 38 rednih učencev osmega razreda in 1 privatist. 21 jih je bilo Slovencev, 18 pa Nemcev. Predsedoval je g. ravnatelj mariborske realke Robert Bittner. Z odliko so maturirali: Čremošnik Gregor iz Polzele, Goričan Alojzij iz Spodnje Ložnice, Schmisling grof Kerssenbrock Emerik iz Seketina pri Varaždinu, Stričič Franc iz Ložnice pri Slov. Bistrici, Weber Franc iz Št. Petra pri Radgoni. Zrelim proglašeni, deloma enoglasno, deloma po večini glasov, so bili: Berenreither Ivan iz Maribora, Burggasser

Ožbold iz Rive, Dembicki plem. Navija Artur iz Budimpešte, Eckrieder Alojzij iz Maribora, Firbas Stanke iz Brežic, Hanns Karol iz Idrije, Heric Alojzij iz Vučje vasi, Jaeger Evgen iz Miljane, Jančič Anton iz Maribora, Klobasa Andrej iz Blaguša, Korošak Roman iz Št. Jurija na Ščavnici, Kozár Martin iz Brengove, Kuk Jožef iz Blatnega, Majcen Gabrijel iz Maribora, Marin Vilko iz Sv. Tomaža, Marinič Franc iz Dolene pri Ptuj, Moser Bogomir iz Maribora, Regoršek Karol iz Trofina, Sandermann Josip iz Zagrade, Slavič Ivan iz Cvena, Somrek Anton iz Brezja pri Konjicah, Supanič Ivan iz Jarenine, Svetina Franc iz Vranskega, Slik Alojzij iz Št. Petra pri Mariboru, Thalmann Valter iz Maribora, Tribnik Marko iz Maribora, Bruno plem. Vistarini iz Leifersberga pri Mariboru, Vrečko Josip iz Podgorja, Weingerl Josip iz Halla, Wresnig Ferdinand iz Gradca, Zweifler Avgust iz Maribora. Trije kandidati so bili reprobirani na pol leta. Občni uspeh je torej prav dovoljen.

š Silna nevihta z nalivom je bila včeraj popoldne v mariborski okolici. Voda je v Mariboru in v okolici udrla v hiše. V Hočah je ob cerkvi in župnišču voda stala več metrov visoko. Mnogo cest je skoro popolnoma odplavljenih.

š Zaradi uboja je bil pred celjskim porotnim sodiščem obsojen na 18 mesecev težke ječe 11. t. m. 21letni Martin Kovač, vojak v Pulju, ki je na dopustu v Lopati pri Celju razbil posestnikovega sinu Ivanu Knezu na plesu s steklenico črepinjo, ko so se stepli fantje med seboj.

VOJSKA V CENTRALNI AMERIKI.

Iz Blufieltsa se poroča: Vladna topničarka »San Jacinto« je bombardirala 8. t. m. takozvano biserno laguno, kjer so bili zbrani privrženci generala Estrada. Moštvo »San Jacinta« ni bilo pripravljeno na odpor, a se je varalo, ker je Estrado pričel streljati na »San Jacinto«, kateri je prihitela na pomoč topničarka »Venus«, ki je z veliko težavo pripeljala »San Jacinto« v Blufielts. Topničarko »San Jacinto« so vstasi tako poškodovali da je postala nesposobna za nadaljnji boj. Izgubila je tudi več mrtvih, ranjenih je pa bilo 40 do 50 mož.

REVOLUCIONARNA AGITACIJA V KITAJSKI ARMADI.

Kitajski carinski urad je zaplenil okoli 1000 zabojev pušk, revolverjev in bomb, ki se jih je skušalo vtihotapiti v Pekin. Čuje se, da kitajski častniki pripravljajo vstajno gibanje sporazumno z revolucionarji.

Telefonska in brzojavna poročila.

GRUNWALDSKA SLAVNOST.

Krakov, 13. julija. Kot uvod grunwaldskim slavnostim, ki se prično ta teden tukaj, se je včeraj popoldne slovesno otvorila diorama grunwaldske bitke, ki sta jo naslikala v nalašč zato postavljenem poslopju poleg mestnega gledališča umetnika Popiel in Rozwadowski. Panorama predstavlja zadnji prizor iz bitke pri Grunwaldu leta 1410. V solnčnem zahodu se vrši zadnji boj nemškega viteškega reda s Poljaki in Litvini. Na eni strani se vidi zmagovalca, kralja Ladislava Jagiela, na drugi pa velikega mojstra nemških vitezov Ulrika.

POSVETOVANJE NEMŠKIH KRŠČ. SOCIALCEV.

Dunaj, 13. julija. Včeraj so imeli poslanci in drugi odličnjaki nemške kršč. soc. stranke pod predsedstvom princa Lichtensteina posvetovanje. Doslej se je popolno soglasje.

WEKERLE KANDIDAT.

Budimpešta, 13. julija. Bivšemu ministrskemu predsedniku Wekerlu je ponudena kandidatura v državni zbor. Njegovo kandidaturo bo podpiral tudi Košut, češ, »da je taka kapaciteta potrebna za parlament«.

POLOŽAJ AVSTROGRSKIH DRŽAVLJANOV V ČRNOGORI.

Kotor, 13. julija. Črnogorska vlada je na korist italijanskemu podjetništvu, ki je prevzelo dela za ureditev barske luke, odredila razlastitev zemljišč tamošnjih avstrogrških državljanov. Kdor v desetih dneh sam ne proda zemljišča ali pa ne zaprosi za čr-

nogorsko državljanstvo, ga zadene razlastitvena odredba. Prizadeti so proslili naj se jim zemljišča vsaj pravično plačajo, a brez uspeha. Doslej je bilo že več razlastitev izvršenih, ne da bi bili posestniki dotičnih zemljišč dobili le desetino vrednosti povrnjene. Tu se vsi čudi nad postopanjem črnogorske vlade in to tembolj, ker je v južni Dalmaciji najmanj 1500 črnogorskih državljanov, ki neovirano služijo svoj kruh.

KONGRES POLJSKE INDUSTRIJSKE LIGE.

Krakov, 13. julija. Včeraj se je otvoril tu kongres poljske industrijske lige, ki je imela preteklo leto 11.200 članov. Liga je prirejala številne strokovne tečaje in priredila v 127 krajih začasnih razstav, na katerih se je nudila prejavstvu prilika, spoznati gališko industrijo in svoje potreščine kriti pri galiških podjetjih.

ZAROTA NA JAPONSKEM.

Tokio, 13. julija. Oblasti so zasledile zaroto, katere namen je bil umoriti mikada, njegovo rodbino, vso cesarsko družino ter mnogo odličnih državljanov. Na čelu zarote je stal delavec Sajtoku.

STAVKA ZIDARJEV.

Sarajevo, 13. julija. Tu je pričelo stavkati 800 zidarjev.

KATOLIŠKA ZMAGA.

Haag, 13. julija. V prvo zbornico je izvoljenih 32 katoličanov, 18 liberalcev.

ŽENSKA VOLIVNA PRAVICA.

London, 13. julija. V spodnji angleški zbornici je bila sprejeta predloga o ženski volivni pravici z 299 proti 190 glasovi.

IZ CARSTVA DALAJ LAME.

Peterburg, 13. julija. Dalaj Lama se bo v kratkem vrnil v svoje prestolno mesto.

TOČA V ZAGREBSKI OKOLICI.

Zagreb, 13. julija. V zagrebski okolici je toča napravila mnogo škode. V Kalinovcu poleg Zagreba je ubila strela polirja Franc Pleha.

VREMENSKA KATASTROFA V BUKOVINI.

Černovice, 13. julija. V okrajih Kimpolung in Gurahumora je bila včeraj popoldne velika nevihta z debelo točo. Strela je udarila v neko skladišče lesa, v katerem je bilo zlasti veliko dragocenega lesa za glasovirje. Skladišče je popolnoma pogorelo. Neizmerna škoda, ki jo je povzročila na polju toča, debela kot jajca. Cele pokrajine so uničene in polja izgledajo, kakor da bi bile bilke in klasje poteptane v zemljo. V mnogih občinah je vsa žetev uničena. Strela je ubila dva kmeta, ki sta bila za časa nevihte na prostem.

NEURJE.

Niregyhaza, 13. julija. (Ogr. biro.) Po vsej kabalški županiji je razsajal grozen vihar s točo. V okrajih Tarczal, Tokaj, Rakamaz, Balkany in Nagy Kalo so žetve popolnoma uničene. Nasadi kaloške poljedelske šole so tudi uničeni.

VROČINA V SEVERNI AMERIKI.

New York, 13. julija. Vročina traja dalje. Včeraj je tukaj za solnčarico umrlo 12, v Filadelfiji 8 in v Harrisburgu 3 osebe.

AVIATIK PONESREČIL.

Bornemoneh, 13. julija. Ko se je hotel danes aviatik Rolla s svojim aparatom pri veliki tribuni okreniti, je padel na tla in ostal na mestu mrtve.

ZOPET ZRAKOPLOV UNIČEN.

ŠTIRI OSEBE MRTVE.
Kolin, 13. julija. V bližini Kolina je eksplodiral zrakoplov »Erbloche«, ki se je dvignil danes zjutraj v zrak. Tovarnar Erbloche in tri druge osebe so obležale na mestu mrtve.

CELA DRUŽINA ZASTRUPljena Z GORAMI.

Draždane, 13. julija. V Söbringu ob Labi je obolela včeraj družina trgovca Simona zaradi zavžitja strupenih gob. Simon in trije otroci so že umrli, medtem ko sta žena in ena hči v smrtni nevarnosti.

SEDEMKRATNI UMOR.

Berolin, 13. julija. V Braunschweigu je izvršil trgovec z zelenjavo Wehlander sedemkratni umor. Umril je svojo ženo, dva otroka in sebe, tri otroke je pa tako ranil, da umirajo.

MESTO POGORELO.

Halifax, 13. julija. Campbelltown (Novi Brunšvik) je popolnoma pogorelo. 4000 oseb je brez strehe. Škode je okoli dva milijona dolarjev.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Štanga: Zadevo smo izročili »Slovenski Straži«.

Zagrebski
Franck
kot tovarniško znamenje
priporočujemo kot priznani najboljši pridelek za kavo!

Izjava.

Z ozirom na izjavo g. Emerik C. Mayerja v včerajšnji številki Vašega cenjenega lista, prosi delavstvo tvrdke Mayer & Comp. tovarne za papirne vreče v Ljubljani, da sprejmete v današnje številke Vašega lista sledečo izjavo:

Delavstvo tvrdke Mayer & Comp., tovarne za papirne vreče v Ljubljani je bilo dne 30. m. m. po družabniku tvrdke, bankirju g. Emerik C. Mayerju razven nekaterih delavskih moči brez vsakega prejšnjega obvestila odpuščeno. Nekaj delavcev, oziroma delavk naj bi se bilo obdržalo še toliko časa, da pospravijo po tovarniških prostorih in osnažijo stroje.

Ker pa smo po večletnem skupnem delu spoznali vrednost solidarnosti, zato so tudi oni delavci katerim naj bi bilo milostno dano še nekaj dni služiti kruh pri isti hiši izrekli, da hočejo delati nadalje le tedaj, ako je dela za vse. V nasprotnem slučaju pa se pridružijo onim, kateri so vrženi nakrat na cesto za trudapolno, večletno in res skromno plačano delo. Sicer smo večkrat prosili, ponižno klečeplazili za izboljšanje delavskih mezd, vendar dasiravno nam je znano, da je družabnik tvrdke, tovarnar g. Anton Dečman delal vedno na to, da se naše stanje izboljša, se je njegovim prigovarjanjem ugodilo šele v Božiču leta 1909. Potrebno pa se nam zdi, na tem mestu omeniti, da se gospodu Emeriku C. Mayerju, pred nekaj meseci, ko je šlo zastopstvo delavskega odbora k njemu v tovarniško pisarno prositi za povišanje delavskih mezd ni zdelo vredno z istim govoriti, češ, da je že potrebno ukrenil. A ker posledic te ukrenitve ni bilo občutiti, zato smo morali smatrati, dasiravno le delavci, to njegovo postopanje le kot največjo žalitev.

Ustavilo se je tedaj delo 30. m. m. in šli smo zavedajoč se pridnega in poštenega dela, brezizjemno v tovarniško pisarno ter tam izjavili da se klonimo ukrepu in da smo pripravljeni na željo družabnika gospoda Antona Dečmana vsikdar začeti iznova z delom. Če pa bi to zahteval od nas gospod Emerik C. Mayer, potem se njegovemu pozivu ne bomo odzvali, to pa vsled tega, ker smo nastopili pot hvaležnosti ki nas veže do gospoda Antona Dečmana, v drugem pa, ker smo se zavedali komu imamo pripisovati, da smo na cesti brez dela in jela.

Ze v soboto dne 2. t. m. pa smo dobili obvestilo, da želi gosp. Anton Dečman, da se prične dne 4. t. m. s polnim obratom. Takoj smo bili vsi pripravljene odzvati se temu klicu, saj poznamo gospoda Dečmana kot dobrosrčnega, revščino delavstva poznavačega človeka. Toda glej! V nedeljo dne 3. t. m. smo nekateri dobili poziv podpisan od tovarniškega vodje gospoda Josipa Mayrja, naj se izjavimo ako smo zadovoljni prejeti po ponudbi gospoda bankirja E. C. Mayerja 14dnevno plačo ne da bi v tej dobi delali. Ker pa se nam je zdel ta poziv, ki je prišel šele tri dni po odpustu le nekaj pesek v oči javnosti, smo to ponudbo z ogorčenjem zavrnil. Če smo dolgo dobo delali za skromno plačo, smo tudi sedaj tako ponosni, da od gospoda Emerik C. Mayerja ne maramo nobenih daril. Plačal naj bi nas bil po zasluženju, mi pa smo preponosni kot delavci, da bi služili v različne eksperimente možu, ki je jasno pokazal, koliko mu je na srcu dobrobit svojega delavstva.

Na tem mestu pa se nam zdi tudi potrebno, da izrekamo družabniku, g. Antonu Dečmanu, ki se je ves čas obstoja tovarne potegoval za izboljšanje naših plač, našo najiskrenejšo zahvalo. Hvaležni smo mu, da nam je dal iznova delo ter da je na tako možat način preprečil naš odpust. Uverjen naj bode, da mu naša hvaležnost ostane zasigurana vsikdar in da ima tudi delavec v sebi čut ponosa in hvaležnosti.

Z odličnim spoštovanjem za delavsko oseboje tvrdke Mayer & Comp., tovarne za papirne vreče v Ljubljani:

Paul Rebolj, tovarn. poslovodja.
Matija Prhne. — Franc Zajc.
Marija Kahne. — Ivanka Burja.

Ljubljana, 13. julija 1910.

Mnenje gospoda
Dr. H. N. Deuvlettian-a
Carigrad.

Gospod J. Serravallo,

Trst.

Pripisal sem večkrat Vaše Serravallovo Kina-vino z železom v svoji klijenteli in imel sem vedno čudovite uspehe. Upliv tega izvrstnega izdelka je hiter in gotov.

Carigrad, 3. decembra 1909.

Dr. H. N. Deuvlettian.

Marija Mihič naznanja v svojem kakor tudi v imenu svojega soproga Huberta, soproga rajne gospe Jakoba Šega in ostalih sorodnikov prežalostno vest, da je umrla njena ljubljena mati, stara mati, soproga, tašča, gospa

Marija Šega roj. Mihič

danes dne 12. julija ob 11. uri dopoldne po kratki bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, v starosti 52 let.

Pogreb predrage nam rajnice bode v četrtek dne 14. t. m. ob 9. uri dopoldne na pokopališče k Sv. Barbari.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v domači in drugih cerkvah. Draga pokojnica se priporoča v molitev in blag spomin.

LOŠKI POTOK, dne 12. julija 1910.

2014

2009 1-1

LEOPOLD BAEBLER

UČITELJ

LOČI BAEBLER ROJ. DELAK

UČITELJICA

POROČENA.

POSTOJNA, DNE 13. JULIJA 1910.

(MESTO VSAKEGA POSEBNEGA NAZNANILA).

Naznanjam slav. občinstvu, izletnikom in turistom, da sem otvoril svojo prenovljeno

restavracijo „Na Bledu - Mlino“.

Restavracija ima krasen senčnat vrt ob jezeru in lep salon. Na razpolago je tudi 16 sob za tujce. Priporočujoč se za obilni obilni obisk, bilježim

2012 1-1

z odličnim spoštovanjem
FRANC MANDELČ, gostilničar.

St. 12.832

Razpis

2002 3-1

Za zgradbo kapnice v vasi Harije, obč. Trnovo pri Ilirski Bistrici na 11.894/81 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave. Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe naj se predložijo do

30. julija t. l. ob 12. opoldne

podpisanemu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za jedno krono, doposlati je zapečatene z nadpisom: „Ponudba za prevzete gradbe kapnice v vasi Harije, obč. Trnovo pri Ilirski Bistrici.“

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razventega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pilarnovanih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji se dobe pri deželnem stavbnem uradu za znesek 3/20 K

Deželni odbor kranjski.

I
IKO
O

Najboljša ura
sedajnosti:

zlata, srebrna, tula, nikeljasta in
jeklena se dobi samo pri

H. SUTTNER, LJUBLJANA

MESTNI TRG

Lasina tovarna ur v Solci

Tovarniška varstvena znamka

IKO

I
IKO
O

I
IKO
O

TRZNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 13. julija.

Pšenica za oktober 1910	9-18
Rž za oktober 1910	7-09
Oves za oktober 1910	7-19
Koruza za avgust 1910	5-46
Koruza za oktober 1910	5-50
Koruza za maj 1911	5-54

Efektiv: mlačneje:

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306-2 m, sred. zračni tlak 736-0 mm

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm	Tempe-ratura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Pada-vina v 24 urah v mm
12	9. zveč.	736.5	16.8	sl. jzrh.	oblačno	
13	7. zjut.	37.4	14.2	sl. svzh.	megla	2.9
	2. pop.	36.4	21.0	p.m.jug.	oblačno	

Srednja včerašnja temp. 17.3°, norm. 19.7°.

Sode iz belega hrastovega lesa, trpežni, močni

Sode od finega špirta vinski sodi

krasni izdelek, iz belega hrastovega lesa, močne, trpežne, popolnoma nove iz tovarne špirta za fini špirt in za vino pripravljeni, za vsako vino izborni, takoj rabljivi za kar se jamči, odda v velikosti po 300, 400, 500, 600, 700 do 1000 litrov držče, na zahtevo tudi 100 do 200 litrov ali manjše po prav solidnih nizki ceni

Iv. A. Hartmanna naslednik
Avg. Tomažič,
Ljubljana, Marije Terezije cesta

Cene nizke in solidne, točna postrežba.

Vinski sodi

močni, zdravi in ovinjenji od belega vina, ki ki drže 30-40 hl. so naprodaj. Pismena vprašanja pod „Lepi sodi Ljubljana“ poštno ležeče, glavna pošta. 2016 2-1

Lep lokal

za pisarno ali prodajalno se odda s 1. avgustom v Kolodvorski ulici. Več pove kamnosek Alojz Vodnik Kolodvorska ulica 32. 2017 3-1

Služba organista in cerkvenika

v Št. Juriju pri Šmarji, p. Grosuplje, se odda takoj. Prosto stanovanje in dohodkov okoli 600 K

Župni urad Št. Jurije pri Šmarji
dne 12. julija 1910. 2015 3-1

Zlato svetiljno: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. sobo-stil. svet. stro

Seydlin & Co. izdelovalci

Ljubljana, Spital.-Stritar. ul. 1

HISA

krasno delana, podobna vili se proda v Mariboru, Maltesergasse št. 23, s 5 stanovanji, z lepim velikim vrtom, klet zidana s kamnom. Na mesec nese 200 K. Deset let davka prosta. Natančneje se izve tam v II. nadstropju. 1965 6-1

1000 hrastov

na prodaj na graščini „Struga“ na Dolenjskem. Posestnica gospa pl Fichtenau Rudolfovo. 2020 3-1

Odvetniška pisarna dr. Frana Brnčiča in dr. Mateja Pretnerja v Trstu, Via Nuova 13/II. sprejme izurjenega

stenografa

veščega slovensko-nemške stenografije. — Strojepisici imajo prednost. 198

Izvršuje vse
: bančne :
: posle. :

J. C. Mayer, Ljubljana, Stritarjeve ulice.
Banka in menjalnica.
Manufakturna trgovina na debelo in drobno.

: Zaloga :
vseh vrst sukna,
platna ter manu-
fakturnega blaga.
3027

Dež. lekarna pri „Mariji Pomagaj“

M. LEUSTEK

Ljubljana, Resljeva cesta 1
zraven cesarja Franc Jožeta jub. mostu

priloga ob sedanjem času za jemanje
najbolj pripravno, pristno, čisto in sveže
Dorševo med. ribje olje ugod. okusa, lahko
steklenica 1 K, večja 2 K.

Tanno-chinin tinktura za lase, ki okrepčū-
preprečuje izpadanje las. Cena steklenici
z rabilnim navodim 1 K.

Slovita Melusine ustna in zobna voda deluje
no proti zobobolu in gnjilobi zob, utrdi
dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz
ust. — Steklenica 1 K. 3499

Zaloga vseh preizkušenih domačih zdravil,
katera se priporočajo po raznih časopisih in
cenikih. Med. Cognaca, Malaga, ruma itd.
razpošilja po pošti vsak dan dvakrat.

Stanovanja in stavbišča,

2 stanovanji z 2 sobama, kuhinjo in 1 stanovanje s
3 sobami, kuhinjo, z lepim vrtom in s pritlikinami
se odda za novembarski termin in več lepih,
solnčno ležečih, suhih stavbenih parcel je na
prodaj v bližini II. državne gimnazije.

Poziv se: Ulica stare pravde št. 3. v pritličju,
popoldne od 2.—6. ure. 2013

: Za slabokrvne in prebolele :

je zdravniško priporočano
črno dalmatinsko vino
najboljše sredstvo

4 steklenice (5 kg) franko K 4.—
BR. NOVAKOVIĆ, Ljubljana.

Tri žlice

železnatega vina lekarja
Piccolija v Ljubljani, c. in
kr. dvornega založnika,
vsebujejo množino železa,
ki jo mora zavžiti odrasli
človek vsak dan, ako nje-
gov organizem potrebuje
železa, v nasprotju z dru-
gimi izdelki, ki vsebujejo
le tako množino železa, ki
se dokazano nahaja v vsa-
kem namiznem vinu, in to-
rej nimajo nikake medic-
niške vrednosti. Polliter-
ska steklenica 2 K.

Otvoritev hotela

Vljudno naznanjam, da sem na Dobravi
pri Bledu na Gorenjskem, postaja državne
železnice, otvoril prenovljen

hotel „STOL“.

Hotel s 16 sobami je popolnoma novo in
moderno opremljen. V dobro urejenih restav-
rationskih prostorih postregel bodem cenje-
nemu občinstvu z dobro jedjo in pijačo.
Senčnati park in novo kegljišče sta na raz-
polago. Razgled in lega krasna. Kraj jako
miren in letovičarjem zelo priporočljiv. V
bližini naravno lepi Vintgar in Bled. Cene
nizke, postrežba dobra in točna. Priporočam
se v prijazno upoštevanje. Z odlič. spošt.

Alojzij Zajec.

Elektroradiograf „IDEAL“

hotel „pri Maliču“ zraven glavne pošte

SPORED:

1911

od srede 13. julija do petka 15. julija 1910.

1. Zurnal. Pathé (Po naravi.) — 2. Da bi bili srečni.
(Komično.) — 3. Obisk našega cesarja v Sara-
jevu. (Po naravi.) — 4. Filibustir. (Drama.) — 5. Črna
nevarnost. (Komično.) — Dodatek h zadnjima 2
predstavama ob 7. in 1/2 9. uri zvečer. — 6. Riževa
žetev na Japonskem. (Po naravi.) — 7. Pravična
kazen. (Drama.) — 8. Nezaupna tašča. (Komično.)
Zadnja predstava ob lepem vremenu na prostem.
Vsak torek in petek od 6. do 10. sl. Slov. Filharm.

Knjigoveznica „Katol. tisk. društva“ v Ljubljani

se priporoča v izdelavo vsakovrstnih knjigoveških del.
Specijaliteta: črtanje poslovnih knjig
za denarne zavode, trgovce, tovarnarje, društva i. t. d.
Vsako naročilo se točno in natančno po predpisu
izvrši. Raznovrstni vzorci na zahtevo brezplačno.

Modni salon za damske klobuke

F. Magdič, Ljubljana

priporoča svojo bogato zalogo modernih in okusnih

slamnikov po zelo ugodnih in brezkonkurenčnih

cenah. Naročila z dežele izvršujem z obratno pošto.

1491

Ivan Jax in sin

Dunajska cesta 17, Ljubljana.

Kolesa iz prvih tovarn Avstrije:

Dürkopp, Styria (Puoh), Waffenrad.

Šivalni stroji

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu.
Ustanovljena leta 1867. Vezenje poučujemo brezplačno.

: **Adlerjevi :**
pisalni stroji.

Ceniki zastoj in franko.

Nova trgovina

zlatnine, srebrnine, draguljev ter žepnih ur

J. VECCHIET, LJUBLJANA

Selenburgova ulica 7, nasproti glavne pošte

Vljudno priporoča slav. občinstvu
svojo novo trgovino zlatnine,
srebrnine in draguljev,
najmodernejših vzor-
cev ter precizij-
skih žepnih ur

Kot strokovnjak zlatarske stroke izvršuje naročila in popravila
točno in solidno. Kupuje ali zamenja z novimi predmeti staro
zlato, srebro in bisere. Zmerne stalne cene.

1974

Vinotoč

Mestni trg šte. 13.

Ustanovljen l. 1856.

priporoča

== Izorstna stara ==
namizna vina

litr po 80, 84, 88, 96 v in
1'28 K.

Razventega od 26. junija na-
prej, od leta 1909 liter
po 48 vinarjev. 1857

V najem se odda

pod ugodnimi pogoji z vso opravo s 1. februarjem
prihodnjega leta 2004

lokal za specerijsko trgovino

z dvema skladiščema, dvema velikima in eno malo
kletjo na Poljanski cesti št. 7. Trgovina je prav
dobro vpeljana. Več pove uprava „Slovenca“.

Pristno brnsko blago

za pomladansko in poletno sezono 1910.

== Kupon ==
3'10 metr. dolg,
za kompletno
moško obleko
suknjo, hlače, telov-
nik zadostno, stane le

1 kupon 7 kron
1 kupon 10 kron
1 kupon 12 kron
1 kupon 15 kron
1 kupon 17 kron
1 kupon 18 kron
1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko obleko K 20.—, kakor
tudi blago za površnike, turistične obleke, svileni
kamgarni itd., pošilja po tovarniški ceni kot realna
in solidna, cobrozna

zaloga tovarniškega sukna
Siegel-Imhof v Brnu
Vzorci zastoj in franko.

Vsled direktnega naročila blaga pri tvrdki Siegel-
Imhof iz tovarne imajo zasebniki mnogo pred-
nosti. Vsled velikega blagovnega prometa vedno
največja izbira povsem svežega blaga. Stalne,
najnižje cene. Tudi najmanjša naročila se izvrše
najsrbneje, natančno po vzorcu. 490

V najem se odda **hiša**

z staro gostilno

s hlevom in velikim gospodarskim poslopjem
jako pripravno za mesarja in vsakega obrt-
nika, kateremu se nudi lepa prilika. V pri-
jaznem kraju, obširna okolica več ur daleč.
— Naslov se izve pri upravnistvu tega lista.

ženske **LASE**

odstrižene in zme-
šane kupujem po
najvišji ceni

M. Podkrajšek frizer za dame in gospode
Sv. Petra c. 32 Levčeva hiša.
Izdelujem vsa lasna dela.

Dve hiši

se prodaste v Mariboru, Kern-
stockgasse št. 6, vkupaj zidani, izvršni
stavbi; klet s kamnom zidana. Na me-
sec nese vsaka hiša sto kron. Lep vrt
zraven. Hiši sta deset let davka prosti
Proda se tudi samo ena hiša. Natanč-
neje se izve: **Maltesergasse št. 23,**
il. nadsirope. 1964 6—1

IZPELJAVA
vseh poslovnih transakcij. - Izdajanje čekov, nakaznic in
KREDITNIH PISEM
za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

C. KR. PRIVIL. BANCNA IN MENJALNICNA DELNISKA DRUŽBA

MERCUR OSREDNJA MENJALNICA:
DUNAJ I., WOLLZEILE 1.

Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Dux, Gablonz a. N. Graslitz, Krakov, Litomerice, Moravski
Zumberg, Mödling, Meran, Novi Jičín, Pízen, Praga, Liberec, Dunajsko Novomesto, Cvičava,

NAKUP IN PRODAJA

vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev.
akcij, prioritet, zastavnih, srečk i. t. d., i. t. d.
Zavarovanje proti izgubi pri žrebanjih srečk in vredn. papirjev
Prospekte in cenike premij zastoj in franko.